КОМИСИЈИ ЗА СТУДИЈЕ II СТЕПЕНА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Комисија за студије II степена, Електротехничког факултета у Београду, на својој седници одржаној 04.06.2024. године именовала нас је у Комисију за преглед и оцену мастер рада дипл. инж. Богдана Тепавчевића под насловом „Практична анализа безбедности IoT уређаја". Након прегледа материјала Комисија подноси следећи

И З В Е Ш Т А Ј

1. Биографски подаци кандидата

Богдан Тепавчевић је рођен 14.09.1998. године у Зрењанину. Завршио је основну школу „2. октобар" у Зрењанину као носилац дипломе „Вук Караџић" и ђак генерације. Уписао је Зрењанинску гимназију коју је завршио са одличним успехом. Током школовања освојио је више награда из математике и физике. Електротехнички факултет уписао је 2017. године. Дипломирао је 2022. године на одсеку за Телекомуникације и информационе технологије са просечном оценом 7,63. Дипломски рад под називом „Имплементација и анализа рада *First Hop Redundancy* протокола" је одбранио у септембру 2022. године са оценом 10. Дипломске академске-мастер студије на Електротехничком факултету, на модулу Информационо комуникационе технологије, уписао је у октобру 2022. године, Положио је све испите са просечном оценом 9,20. Тренутно запослен у компанији *Coming-Computer Engineering,* на радном месту *Cybersecurity engineer*.

2. Извештај о студијском истраживачком раду

Кандидат Богдан Тепавчевић је као припрему за израду мастер рада урадио истраживање релевантне литературе о безбедности IoT (*Internet of Things*) уређаја. Конкретно, од интереса је био преглед препорука најбоље праксе (*best practices*) института који делују на пољу информационе безбедности, у циљу што боље припреме за практичну анализу. Истраживањем области утврђена је систематичност у анализи безбедности, која је касније примењена на практичан рад. Практична рад се заснива на тестирању безбедности неких од уређаја доступних на тржишту, као и анализи утицаја коју компромитовање IoT уређаја има на остале елементе екосистема.

3. Опис мастер рада

Мастер рад обухвата 53 стране, са укупно 29 слика, 4 табеле и 32 референце. Рад садржи увод, 5 поглавља и закључак (укупно 7 поглавља) и списак коришћене литературе.

Увод представља предмет рада, као и опис поглавља.

У првом поглављу је дат кратак преглед појма и примене IoT уређаја. Наведени су примери области у којима се технологија користи.

У другом поглављу су детаљно представљени најпознатији напади на IoT системе, као што су *Mirai Botnet* и *Stuxnet*.

Треће поглавље детаљно описује више паралелних архитектура IoT уређаја, које су настајале по узору на TCP/IP, али прилагођених новим парадигмама које IoT технологија доноси. Такође, у оквиру овог поглавља обрађени су неки од протокола који имају могућност интеграције са TCP/IP слојевима.

У оквиру четвртог поглавља дат је приказ модела за IoT безбедност установљен на основу најбољих пракси *IoT Security Foundation Best Practices*, анализиран је OWASP модел који наводи 10 најпознатијих рањивости. Такође, кроз *MITTRE ATT&K Enterprise* модел

приказани су кораци које нападач спроводи како би напад спровео у дело, од истраживања о жртви, преко упада у систем, па до малициозних радњи на систему.

Пето поглавље је практична анализа рањивости уређаја и утицај њиховог компромитовања на окружење, разматран кроз архитектуру кућног (*home*) и пословног (*office*) екосистема. Након тога дате су препоруке за побољшање безбедности.

Шесто поглавље представља закључак у оквиру кога је описан значај безбедности као и тенденције које доводе до рањивих система и које мере предузети за ојачавање сигурности.

4. Анализа рада са кључним резултатима

Мастер рад дипл. инж. Богдана Тепавчевића се бави проблемом рањивости IoT уређаја. Данас је тржиште преплављено мноштвом IoT уређаја који су повезани на Интернет, а имају ограничене хардверске перформансе или неадекватно имплементиран TCP/IP (*Transmission Control Protocol/Internet Protocol*) протоколски стек. То је довело до неких од најпознатијих напада, који су узроковали немерљиву штету. У раду је спроведена практична анализа безбедности IoT уређаја који су повезани на Интернет и дате су препоруке којима је могуће смањити рањивости или бар њихову изложеност, како би целокупни систем био сигурнији. Анализа је спроведена на примерима две практичне архитектуре: кућно окружење (*home environment*) и пословно, канцеларијско окружење (*office environment*). У сврху тестирања уређаја коришћен је *Kali Linux*, *Linux* дистрибуција једнако распрострањена међу малициозним корисницима, као и лицима задуженим за сајбер безбедност. Анализирани су начини комуникације уређаја, отворени мрежни портови и оперативни систем.

Основни доприноси рада су:

1) Практичан приказ анализе безбедности неких од уређаја на тржишту,
2) Анализа неких од критичних рањивости уређаја, као и последице које могу да нанесу систему,
3) Препоруке којима би систем могао да се заштити.

5. Закључак и предлог

Кандидат Богдан Тепавчевић је у свом мастер раду успешно анализирао проблем рањивости IoT уређаја и спровео практичну анализу на примерима две практичне архитектуре: кућно окружење и пословно/канцеларијско окружење. Поред тога, дао је и препоруке за побољшање безбедности система које могу значајно да унапреде сигурност.

Кандидат је исказао самосталност и систематичност у своме поступку као и иновативне елементе у практичној анализи и решавању проблематике овог рада.

На основу изложеног, Комисија предлаже Комисији за студије II степена Електротехничког факултета у Београду да рад дипл. инж. Богдана Тепавчевића прихвати као мастер рад и кандидату одобри јавну усмену одбрану.

Београд, 13.09.2024. године

Чланови комисије:

_____
Др Младен Копривица, доцент

_____
Др Горан Марковић,
ванредни професор